

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

a examinat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Vrabie Corneliu cu inculpata, împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central, din 29 decembrie 2020 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 mai 2021, în cauza penală în privința lui,

Malic Anna....., cu antecedente penale:

- prin sentința Judecătoriei Bălți din 07.10.2016 în temeiul art. 190 alin. (2) lit. c), 84 alin. (4), 85 alin. (1) Cod penal, definitiv la 3 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu amendă în mărime de 500 u. c., cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități ce țin de administrarea și răspunderea materială a bunurilor altei persoane pe un termen de 3 ani. Executarea închisorii fiind amânată în baza art. 96 alin. (1) Cod penal până la atingerea de către copilul conceput a vârstei de 8 ani.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 12.02.2018 – 29.12.2020;

Instanța de apel: 04.02.2021 – 19.05.2021;

Instanța de recurs: 22.03.2022 – 15.06.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul central, din 29 decembrie 2020, Malic Anna a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani.

A fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal (pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor de la partea vătămată Niculcea Anatolii) și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani.

A fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal (pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor de la partea vătămată Safarova Ala) și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an.

A fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.

190 alin. (1) Cod penal (pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor de la partea vătămată Stavciuc Alla) și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani.

În baza art. 84 alin. (4), art. 85 alin. (1), (2) Cod penal, pentru concurs de sentințe, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, prin cumularea pedepselor stabilite prin sentința respectivă și prin sentința Judecătorei Bălți din 07.10.2016, i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalent a 10000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități ce țin de administrarea și răspunderea materială a bunurilor altei persoane pe un termen de 3 ani.

În baza art. 87 alin. (2) Cod penal, pedeapsa amenzii aplicată în privința lui Malic Anna conform prezentei sentințe s-a dispus a fi executată desinestătător.

În baza art. 72 alin. (3), (6) Cod penal, pedeapsa închisorii stabilită conform prezentei sentințe de către Malic Anna s-a dispus a fi executată în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

S-a admis în principiu acțiunile civile depuse de către părțile vătămate Niculcea Anatolii și Butnaru Victor împotriva inculpatei Malic Anna, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului să se expună instanța civilă.

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut, că Malic Anna, în una din zilele lunii octombrie anul 2016, având scopul de a induce în eroare pe cetățeanul *Niculcea Anatolii*, prin prezentarea ultimului unei fapte mincinoase, însoțită de comportament dolosiv și viclean, invocând că are nevoie de bani, a solicitat de la ultimul suma de 500 (cinci sute) euro, iar pentru a exclude o bănuială de înșelăciune din partea sa, a acceptat oformarea contractului de împrumut pentru o perioadă de 5 luni.

La 07 octombrie 2016 la oră nestabilită, la sediul notarului Pădurari Corina din mun. Bălți str. xxx nr. xx, după oformarea și semnarea contractului de împrumut, înregistrat în registru cu nr.10071, Malic Anna a primit de la Niculcea Anatolii banii în sumă de 500 (cinci sute) euro, cu bancnote de 50 euro, echivalent a 11067,70 lei.

În continuarea acțiunilor sale ilegale, Malic Anna în luna martie 2017, la expirarea termenului expus în contractul de împrumut, prin înșelăciune despre o posibilă plasare a bijuteriilor din aur într-o casă de amanet și restituirea datoriei precedente față de Niculcea Anatolii, abuzând de încrederea acordată, în apropierea casei nr.xx din str. Bulgară mun. Bălți, a primit ilegal de la ultimul bijuterii din aur sub formă de cercei pentru dame sub formă de frunză, cu masa

de 7,51 gr., la preț de 5200 lei, și un inel de bărbat cu masa de 4 gr., de formă dreptunghiulară, cu două pietre albe și una de agat, la preț de 5000 lei, și cu bunurile primite a părăsit locul infracțiunii.

Ulterior Malic Anna, sub pretextul necesității mijloacelor bănești pentru procurarea mărfurilor agricole, a mai solicitat mijloace bănești de la Niculcea Anatolii, pe care să le utilizeze în scopuri personale. Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Malic Anna a cauzat un prejudiciu material considerabil părții vătămate Niculcea Anatolii în sumă totală de 35767,70 lei.

Tot ea, în una din zilele anului 2016, având scopul de a induce în eroare pe cetățeanca *Safarova Ala*, prin prezentarea ultimei unei fapte mincinoase ca fiind una adevărată, însoțită de comportament dolosiv și viclean, invocând imposibilitatea de achitare a costului total a cumpărăturii, a solicitat eliberarea mărfii doar în urma achitării unei părți a costului total. La rândul său, directoarea *Safarova Ala*, în pofida acțiunilor anterioare, fiind încrezută despre restituirea banilor de către Malic Anna, a acceptat și a permis eliberarea totală a cumpărăturii, inclusiv marfă neachitată în sumă de 5934,00 lei. Astfel, Malic Ana Igor a dobândit ilegal de la proprietarul *Safarova Ala* marfă în sumă de 5934,00 lei, părăsind locul infracțiunii. Prin acțiunile sale intenționate Malic Anna a cauzat un prejudiciu material considerabil părții vătămate *Safarova Ala* în sumă de 5934,00 lei.

Tot ea, în una din zilele anului 2015, având scopul de a induce în eroare pe cetățeanca *Stavciuc Alla*, prin prezentarea ultimei unei fapte mincinoase ca una adevărată, însoțită de comportament dolosiv și viclean, invocând imposibilitatea de achitare a costului total a cumpărăturii, a solicitat eliberarea mărfii doar în urma achitării unei părți a costului total. La rândul său, *Stavciuc Alla*, în pofida acțiunilor anterioare, fiind încrezută despre restituirea banilor de către Malic Anna, a acceptat și a permis eliberarea totală a cumpărăturii, inclusiv marfa neachitată în sumă de 1220 lei. A doua zi Malic Anna s-a prezentat la piața angro, la vânzătoarea *Stavciuc Alla*, a informat-o despre imposibilitatea de achitare și a mai solicitat marfă sub formă de fructe de hurma, declarând că la următoarea vizită se achită total cu datoriile. *Stavciuc Alla*, fiind dusă în eroare, a eliberat lui Malic Anna marfă sub formă de fructe de hurma în sumă de 1687 lei. La rândul său, Malic Anna, având intenția inițială de a nu se achita, a dobândit marfa și cu dânsa a părăsit locul infracțiunii. Prin acțiunile sale intenționate Malic Anna a cauzat un prejudiciu material considerabil părții vătămate *Stavciuc Alla* în sumă totală de 2907 lei.

Tot ea, în seara zilei de 06 ianuarie 2018 aproximativ la ora 19:00, *Butnaru Victor* se afla în ospeție la Malic Anna și copiii săi minori în apartamentul nr. xx din str. xxxxxxxxxxxx x din mun. Bălți și a plasat aparatul său de telefonie mobilă de model „ERGO A 500 Best” sub un pat în una din camerele apartamentului. Malic Anna, având scopul sustragerii pe ascuns din avutul

proprietarului, în complicitate cu persoane necunoscute, având acces liber în locuința sa, au sustras pe ascuns aparatul de telefonie mobilă de model „ERGO A 500 Best”, identificat prin IMEI-urile xxxxxxxx și xxxxxxxx, la preț de 2592 lei, în care activau două cartele SIM cu numere neidentificate la preț de 30 lei fiecare, care aparțineau lui Butnaru Victor, și cu bunurile sustrate au părăsit locul infracțiunii, cauzând prejudiciu material considerabil părții vătămate în sumă de 2652,00 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Lichii Iana în numele inculpatei Malic Anna, prin care a solicitat casarea sentinței, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care inculpata Malic Anna:

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal (pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor de la partea vătămată Niculcea Anatolie) să fie achitată deoarece fapta nu este prevăzută de legea penală;

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal (pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor de la partea vătămată Safarova Ala) să fie dispusă încetarea cauzei penale în temeiul art. 109 Cod penal pe motivul împăcării părților;

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal (pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor de la partea vătămată Stavciuc Alla) să fie dispusă încetarea cauzei penale în temeiul art. 109 Cod penal sau încetarea conform art. 60 Cod penal din motivul expirării tragerii la răspundere penală;

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal să fie achitată, din motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

3.1 În motivarea apelului invocă următoarele argumente:

- fapta presupus săvârșită de către Malic Anna nu se încadrează în componența infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) lit. c) Cod penal;

- analiza conținutului învinuirii formulate, denotă caracterul formal al acesteia. Mai mult, învinuirea este una abstractă, ceea ce înseamnă că organul de urmărire penală și acuzatorul de stat au încălcat mai multe drepturi și chiar principii generale, care au menirea să asigure dreptul la un proces echitabil în sensul art. 6 par. 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului Libertăților Fundamentale;

- probele prezentate în sprijinul învinuirii, sunt adiacente și indirecte, astfel din conținutul lor nu rezultă date informative clare și precise cu privire la vinovăția inculpatei;

- declarațiile părții vătămate Niculcea Anatolie nu coroborează cu nici una din probele administrate și cercetate;

- între inculpata Malic Anna și partea vătămată Niculcea Anatolie există un raport juridic civil, fapt care atrage în mod incontestabil achitarea inculpatei,

pentru că fapta nu este prevăzută de legea penală, așa cum prevede art. 390 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală. Astfel, între părți au existat relații civile, nefiind dovedită latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii de escrocherie, iar litigiile dintre acestea urmau a fi soluționate într-un proces civil;

- în cazul unui împrumut, abuzul de încredere nu se poate săvârși decât în situația unui contract de comodat (împrumut cu folosință), iar nu și pentru un împrumut de consumație, care privește bunuri consumptibile, inclusiv sume de bani pentru care se transmite odată cu bunurile și dreptul de proprietate asupra acestora, fapt care determină în cazul refuzului restituirii la scadență a împrumutului, nașterea unui litigiu civil;

- în speță nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie prin abuz de încredere sau înșelăciune, prevăzută de art. 190 Cod penal, acțiunea inculpatei Malic Anna reprezentând o simplă neexecutare a convenției scrise (contractului de împrumut), neexistând fapta penală incriminată de art. 190 Cod penal, ci existând o faptă care nu este prevăzută de legea penală;

- probele examinate în ședința instanței confirmă faptul că Niculceac Anatolie i-a transmis lui Malic Anna cu titlu de împrumut pe un termen de 5 luni suma de 500 euro, fapt care a fost recunoscut de părți în ședința de judecată, la fel și prin copia contractului de împrumut nr. 10071 din 07.10.2016;

- de la momentul primirii împrumutului în anul 2016 și până la momentul înaintării plângerii de către partea vătămată, inculpata a restituit o parte din împrumut, fapt confirmat de către Niculcea Anatolie și inculpată în instanța de judecată, circumstanță ce exclude intenția făptuitorului de a induce în eroare partea vătămată și totodată intenția de a restitui;

- contractul de împrumut întocmit nicidecum nu confirmă că Malic Anna la momentul intrării în stăpânirea banilor, a urmărit scopul sustragerii și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat. Contractul de împrumut a fost întocmit exact pentru garantarea executării obligației de împrumut, asumate anterior, care încă o dată vine să confirme faptul că inculpata nu a înșelat și nici nu a abuzat de încredere la momentul primirii banilor cu împrumut pentru achitarea pedepsei dispuse prin sentința Judecătorei Bălți din 07.10.2016, fapt care a fost confirmat și de către partea vătămată;

- suma în valută de 500 euro a fost obținută perfect legal, prin contract de împrumut, banii fiind cheltuiți anume pentru achitarea pedepsei care a fost dispusă prin sentința Judecătorei Bălți din 07.10.2016, pentru care nu avea la acel moment bani. Inculpata nu a negat că a luat de la partea vătămată suma de 500 euro de la Niculcea Anatolie, o parte din bani fiind restituită, ultima însă a declarat că nu poate să achite suma pe motiv de probleme financiare;

- consideră că nu au fost administrate probe suficiente și verosimile, care ar demonstra faptul comiterii de către Malic Anna a infracțiunii de escrocherie,

în acest sens nefiind probată intenția acesteia de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau prin abuz de încredere, care constituie latura subiectivă a acestei infracțiuni;

- cazul constituie un litigiu de ordin civil, care urmează a fi soluționat de către instanța de judecată;

- față de cele arătate mai sus, prezintă dubii că inculpata a comis infracțiunea de escrocherie în circumstanțele descrise în rechizitoriu, mai mult ca atât probele din dosar, cât și declarațiile părții vătămate și a martorilor au confirmat încă o dată că în acțiunile inculpatei nu sunt realizate latura obiectivă și cea subiectivă a infracțiunii incriminate, deoarece acțiunile lui Malic Anna nu au fost îndreptate spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere și inculpata nu a avut intenție directă la momentul împrumutului de a sustrage bunurile sau de a nu-și onora obligațiile asumate;

- în speță, acuzatorul de stat nu și-a motivat poziția și nu a constatat modalitatea înșelăciunii, care poate fi verbală, scrisă sau sub forma unor acțiuni concludente, cu atât mai mult nu au fost invocate date precum că, în scopul obținerii mijloacelor financiare Malic Anna a prezentat informații false sau a ascuns date care erau obligatorii de a fi prezentate părții vătămate. În aceeași ordine de idei, urmează a se lua în considerație că, primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi încadrată drept o escrocherie numai în cazul în care infractorul încă la momentul intrării în posesia acestor bunuri avea drept scop însușirea lor și nu intenționa să îndeplinească angajamentul asumat, astfel la încheierea contractului de împrumut nr. 10071 din 07.10.2016, partea vătămată cunoștea că banii în sumă de 500 euro îi sunt necesari pentru a achita amenda dispusă prin sentința Judecătorei Bălți din 07.10.2016, prin ce a garantat împrumutul, dând dovadă totodată de intenția de a restitui împrumutul;

- în urma administrării probelor în prezenta speță, se atestă că între inculpat și partea vătămată au existat niște relații civile, iar litigiile dintre aceștia urmau a fi soluționate într-un proces civil și nu fac subiectul infracțiunii de escrocherie în sensul invocat în rechizitoriu;

- nimic din datele dosarului nu indică la faptul că infracțiunea în cauză denotă intenția inculpatei la comiterea infracțiunii, iar probele prezentate de organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată sunt vădit insuficiente pentru a constata vinovăția inculpatei Malic Anna în comiterea infracțiunii imputate;

- pe episoadele 190 alin. (1) și art. 190 alin. (1) Cod penal privind dobândirea ilicită a bunurilor de la partea vătămată Safarova Ala și Stavciuc Alla invocă, că la materialele cauzei sunt anexate cereri că prejudiciul a fost restituit și ultimele careva pretenții față de Malic Anna nu au. Astfel, solicită

încetarea cauzei penale pe episoadele menționate în baza art. 109 Cod penal din motivul împăcării părților;

- mai mult ca atât, pe episodul cu partea vătămată Stavciuc Alla, cauza penală în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, menționează că acțiunile inculpatei au avut loc în una din zilele anului 2015. Astfel, la momentul pronunțării sentinței Judecătorei Bălți din 29 decembrie 2020 a expirat, conform art. 60 Cod penal, termenul pentru tragerea la răspundere penală pe episodul art. 190 alin. (1) Cod penal;

- ce ține de episodul pe art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, menționează că potrivit art. 389 alin. (3) Cod de procedură penală, declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale pot fi puse la baza sentinței de condamnare numai în ansamblu cu alte probe probe suficiente de învinuire și cu condiția că, la urmărirea penală, a avut loc confruntarea cu bănuitul, învinuitul sau că martorul a fost audiat în condițiile art. 109 și 110, în cazul în care inculpatul nu a participat la confruntare cu acest martor în cadrul ședinței de judecată;

- față de materialul probator aflat la dosar menționează că nu a fost răsturnată prezumția de nevinovăție a lui Malic Anna, făcând aplicarea principiului "in dubio pro reo" și urmează a fi pronunțată o soluție de achitare a acesteia, în temeiul dispozițiilor art. 8 Cod de procedură penală;

- fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii. Mai mult, în ședința de judecată nu au fost administrate probe ce ar dovedi că Malic Anna a comis vreo infracțiune;

- atât la urmărirea penală, cât și în ședințele instanței de fond n-au fost aduse careva probe pertinente, concludente, utile și veridice, care ar corobora între ele și ar demonstra vinovăția inculpatei în cele incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 mai 2021 a fost admis apelul avocatului Lichii Iana în numele inculpatei Malic Anna, casată parțial sentința Judecătorei Bălți, sediul central, din 29 decembrie 2020, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care:

Malic Anna s-a considerat condamnată pe art. 190 alin. (1) Cod penal (pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor de la partea vătămată Stavciuc Alla) și prin coroborare cu prevederile art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, art. 60 Cod penal, s-a liberat de răspundere penală în legătură cu prescrierea atragerii la răspunderea penală.

Malic Anna s-a recunoscut vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani.

Malic Anna s-a recunoscut vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal (pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor de la partea vătămată Niculcea Anatoliei) și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani.

Malic Anna s-a recunoscut vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal (pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor de la partea vătămată Safarova Ala) și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de 2 (doi) ani 6 (șase) luni închisoare.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial de sentințe, la pedeapsa numită s-a adăugat parțial pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătorei Bălți din 07.10.2016 și definitiv i s-a stabilit pedeapsa de 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare, cu amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, echivalentul a 10000 (zece mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități ce țin de administrarea și răspunderea materială a bunurilor altei persoane pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art. 87 alin. (2) Cod penal, pedeapsa amenzii aplicată în privința lui Malic Anna s-a dispus a fi executată desinestătător.

În baza art. 72 Cod penal, pedeapsa închisorii s-a dispus a fi executată în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

În rest, în latura civilă au fost menținute dispozițiile sentinței instanței de fond.

4.1 Instanța de apel urmare a examinării probatoriului administrat și a argumentelor invocate a reținut că, instanța de fond, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția lui Malic Anna în baza art. art. 186 alin. (2) lit. b), d), 190 alin. (1), 190 alin. (1), 190 alin. (1) Cod penal.

Colegiul a notat că, deși partea apărării contestă soluția instanței de fond privind recunoașterea vinovăției inculpatei Malic Anna de comiterea infracțiunii prevăzute de *art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal* și a infracțiunii prevăzute de *art. 190 alin. (1) Cod penal pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor de la partea vătămată Niculcea Anatolii*, vinovăția lui Malic Anna s-a considerat întemeiată pe următoarele probe: declarațiile părții vătămate Niculcea Anatolii, date în instanța de fond și cercetate în ședința instanța de apel (v.1, f.d. 249-250); declarațiile martorilor Magalnic Cristina (v.2, f.d. 77), Zaharcu Adrian (v.2, f.d. 88), Grecu Dumitru (v.2, f.d. 89-90), Bazaochii Ivan (v.2, f.d. 91), date în instanța de fond și cercetate în ședința instanței de apel; procesul-verbal de examinare a obiectului din 27.01.2018, prin care a fost examinat contractul de împrumut nr. 10071 din 07.10.2016 autentificat de către

notarul public Corina Pădurari (f.d.30, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 09.01.2018, prin care a fost examinat biletul de amanet seria AE nr. 192518 (f.d. 75, vol. I); plângerea lui Butnaru Victor din 19.01.2018, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Malic Ana, care la data de 06.01.2018 i-a sustras telefonul mobil de model "Ergo A 500", prin ce i-a cauzat un prejudiciu în sumă de 2592 lei (f.d. 110, vol. I); procesul-verbal de percheziție din 30.01.2018, potrivit căruia la domiciliul cet. Malic Ana a fost depistată husa de la telefonul mobil ce aparține lui Butnaru Victor, biletul de amanet în original AE 192518 de gajare a aurului primit de la Niculcea Anatolie, biletul de amanet AC 784941 despre gajarea notebookului „Lenovo”, certificatul de garanție a notebookului „Lenovo” (f.d. 148-150, vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 30.01.2018, prin care a fost examinată husa de la telefonul mobil ce aparține lui Butnaru Victor (f.d. 156- 156a , vol. I).

Instanța a indicat că probele date formează un ansamblu probator al vinovăției inculpatei și combat argumentele părții apărării precum că, pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor de la partea vătămată Niculcea Anatolie, sunt relații de ordin civil. Contrar celor susținute de partea apărării, intenția inculpatei de a însuși bunurile părții vătămate Niculcea Anatolie prin inducerea în eroare, a avut loc la momentul când partea vătămată i-a oferit acestuia sumele de bani și bunurile solicitate de inculpată, iar aceasta s-a obligat să-i restituie aceste bunuri, ca ulterior să nu-și onoreze obligațiile și să însușească sumele de bani și bunurile pentru sine.

S-a considerat că inculpata a acționat cu intenția de a induce în eroare partea vătămată și a însușit suma de bani și bunurile primite de la partea vătămată Niculcea Anatolie, deoarece prima nu și-a onorat obligațiunile asumate, precum că va întoarce banii peste 5 luni la expirarea termenului stipulat în contractul de împrumut autentificat la notar. Cu atât mai mult, că după expirarea termenului de 5 luni stipulat în contract pentru restituirea sumei de 500 euro, inculpata nu numai că nu a restituit suma dată de bani, ci a obținut de la Niculcea Anatolie și alte sume de bani și bunuri materiale, ceea ce denotă în mod cert intenția inculpatei de a induce în eroare partea vătămată și a comite escrocheria în privința ultimului.

Ulterior, după ce inculpata a intrat în posesia banilor primiți de la partea vătămată, a bunurilor din aur și a automobilului acestuia, aceasta nu și-a mai onorat obligațiile asumate față de partea vătămată. Astfel, în urma abuzului inculpatei de încrederea părții vătămate Niculcea Anatolie, ultimul a rămas fără banii transmiși inculpatei și bunurile oferite acesteia.

Totodată instanța de apel a conchis că prin probele administrate s-a confirmat și vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, urmând a fi respinse solicitările apărării privind achitarea inculpatei Malic Anna pe acest capăt de învinuire. Vinovăția

inculpatei în mod cert este dovedită prin plângerea inițială depusă de Butnaru Victor din 19.01.2018, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Malic Ana, care la data de 06.01.2018 i-a sustras telefonul mobil de model "Ergo A 500", prin ce i-a cauzat un prejudiciu în sumă de 2592 lei. Astfel, partea vătămată în plângerea depusă indică direct la inculpată că ultima ia sustras telefonul mobil, în timpul cât s-a aflat în ospeție în apartamentul acesteia. Totodată, vina lui Malic Ana pe acest capăt de învinuire se dovedește și prin procesul-verbal de percheziție din 30.01.2018, potrivit căruia la domiciliul cet. Malic Ana a fost depistată husa de la telefonul mobil ce aparține lui Butnaru Victor. Astfel, faptul că husa de la telefonul mobil al părții vătămate Butnaru Victor a fost depistat peste 11 zile de la comiterea infracțiunii, în cadrul percheziției la domiciliul inculpatei, denotă cu certitudine că telefonul mobil a fost sustras anume de către inculpată.

S-a reținut că la determinarea pedepsei instanța de fond a ținut cont de toate circumstanțele ce s-au stabilit pe cauză, în corespundere cu prevederile art. 61, 75 Cod penal, a aplicat o pedeapsă corespunzătoare caracterului și gradului de pericol social, personalității inculpatei, care nu este la prima atingere cu legea, fiind anterior condamnată pentru infracțiuni similare, însă inculpata concluziile de rigoare nu le-a făcut, săvârșind din nou cu intenție mai multe infracțiuni. Astfel, luând în considerație personalitatea inculpatei, care anterior a mai intrat în conflict cu legea, săvârșind infracțiuni similare, însă inculpata nu și-a făcut concluziile de rigoare, nu a pășit pe calea corijării și din nou a comis cu intenție prezentele infracțiuni, de aceea instanța de fond întemeiat i-a aplicat lui Malic Anna pedeapsa sub formă de închisoare, pedeapsă care este adecvată celor comise, ținându-se cont și de personalitatea inculpatei.

Pedeapsa aplicată de instanța de fond este în corespundere cu legislația, fiind echitabilă celor comise de inculpată și pericolului social al infracțiunilor săvârșite. Totodată, instanța de apel a respins solicitarea părții apărării să fie dispusă încetarea cauzei penale în temeiul art. 109 Cod penal, pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor de la partea vătămată Safarova Ala, pe motivul împăcării părților, prevederi care nu sunt aplicabile în cazul dat.

Așadar, în cazul din speță se atestă, că Malic Anna anterior a fost condamnată prin sentința Judecătorei Bălți din 07.10.2016 în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (4) și art. 85 alin. (1) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu amendă în mărime de 500 u.c., echivalent a 10000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități ce țin de administrarea și răspunderea materială a bunurilor altei persoane pe un termen 3 ani. Prin prezenta sentință, în baza art. 84 alin. (4), art. 85 alin. (1), (2) Cod penal, pentru concurs de sentințe, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, prin cumularea pedepselor stabilite prin sentința respectivă și prin

sentința Judecătorei Bălți din 07.10.2016, i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de 18 închisoare pe un termen de 4 ani, cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalent a 10000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități ce țin de administrarea și răspunderea materială a bunurilor altei persoane pe un termen de 3 ani.

În această ordine de idei s-a remarcat că, la data comiterii de către Malic Anna a infracțiunii incriminate pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor de la partea vătămată Safarova Ala (anul 2016), antecedentele penale nu erau stinse, fapt ce determină existența unei circumstanțe care exclude posibilitatea aplicării prevederilor art. 109 Cod penal, acest fapt fiind un impediment de a înceta procesul penal în legătură cu împăcarea părților.

Totodată, s-au considerat întemeiate argumentele părții apărării privind expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală pe art. 190 alin. (1) Cod penal pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor de la partea vătămată Stavciuc Alla. Conform art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave. Sancțiunea art. 190 alin. (1) Cod penal, prevede pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani. Infracțiunea, conform prevederilor art. 16 alin. (3) Cod penal, se consideră infracțiune mai puțin gravă.

Potrivit învinuirii formulate și celor reținute de către instanța de fond în sentința adoptată: ... în una din zilele anului 2015, având scopul de a induce în eroare pe cetățeanca Stavciuc Alla, prin prezentarea ultimei unei fapte mincinoase ca una adevărată, însoțită de comportament dolosiv și viclean, invocând imposibilitatea de achitare a costului total a cumpărăturii, a solicitat eliberarea mărfii doar în urma achitării unei părți a costului total. La rândul său, Stavciuc Alla, în pofida acțiunilor anterioare, fiind încrezută despre restituirea banilor de către Malic Anna, a acceptat și a permis eliberarea totală a cumpărăturii, inclusiv marfa neachitată în sumă de 1220 lei. A doua zi Malic Ana Igor s-a prezentat la piața angro, la vânzătoarea Stavciuc Alla, a informat-o despre imposibilitatea de achitare și a mai solicitat marfă sub formă de fructe de hurma, declarând că la următoarea vizită se achită total cu datoriile. Stavciuc Alla, fiind dusă în eroare, a eliberat lui Malic Anna marfă sub formă de fructe de hurma în sumă de 1687 lei. La rândul său, Malic Anna, având intenția inițială de a nu se achita, a dobândit marfa și cu dînsa a părăsit locul infracțiunii. Prin acțiunile sale intenționate Malic Ana Igor a cauzat un prejudiciu material considerabil părții vătămate Stavciuc Alla în sumă totală de 2907 lei.

La momentul examinării cauzei în instanța de apel, au expirat mai mult de 5 ani din ziua săvârșirii acțiunii infracționale de către inculpata Malic Anna

pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor de la partea vătămată Stavciuc Alla.

Astfel că luând în considerație, că a intervenit termenul de prescripție, circumstanță care exclude stabilirea în privința persoanei a pedepsei penale, Colegiul a considerat necesar a înceta procesul penal în privința lui Malic Anna pe art. 190 alin. (1) Cod penal pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor de la partea vătămată Stavciuc Alla.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată de către avocatul Vrabie Corneliu cu inculpata Malic Anna, care prin recursul ordinar declarat, invocând incidența pct. **6), 8), 10)** a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, au solicitat repunerea în termenul depunerii recursului deoarece inculpata a aflat despre decizie și conținutul acesteia la data de 08.02.2022, când a fost reținută de către IP Bălți, urmare a unui dosar de căutare, admiterea recursului cu casarea totală a sentinței Judecătoriai Bălți, sediul central, din 29 decembrie 2020 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 mai 2021, cu achitarea inculpatei Malic Anna.

În caz de condamnare a inculpatei Malic Anna, solicită aplicarea în privința acesteia, pe art. 190 alin. (1) Cod penal și art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021, publicată și intrată în vigoare la 31.12.2021.

5.1 În motivarea recursului ordinar declarat au invocat următoarele argumente:

- inculpata Malic Anna a făcut cunoștință cu decizia Curții de Apel Bălți din 19 mai 2021, la data de 08.02.2022, când a fost reținută pentru punerea în executare a deciziei respective, la judecarea cauzei nu a participat și nici nu a știut despre examinarea cauzei în apel, astfel că data pentru declararea recursului pornește din 08.02.2022;

- hotărârile pronunțate în prezenta cauză penală sunt neîntemeiate, susceptibile de a fi casate;

- instanța de apel la pronunțarea deciziei a preluat motivele expuse în hotărârea primei instanțe;

- acțiunile inculpatei Malic Anna nu se încadrează în prevederile art. 190 alin. (1) Cod penal;

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea recursului ordinar ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit materialelor dosarului, dispozitivul deciziei adoptate de către instanța de apel a fost pronunțat la data **19 mai 2021**, în prezența procurorului, avocatului inculpatei - Dănoi Ion, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel (f.d. 213-214, vol. II), din care rezultă că aceștia au fost înștiințați despre ziua și ora pronunțării deciziei integrale și anume pentru data de **09 iunie 2021, ora 10:00**. Tot din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 09 iunie 2021 (f.d. 215, vol. II) se constată că la data stabilită, în prezența procurorului a fost pronunțată decizia motivată.

Astfel că decizia motivată a fost pronunțată în prezența procurorului, și în lipsa avocatului inculpatei - Dănoi Ion și a inculpatei, iar potrivit scrisorii din 15 iunie 2021, se atestă că avocatului inculpatei - Dănoi Ion și inculpatei le-a fost expediată copia deciziei motivate (f.d. 218, vol. I).

Totodată, Colegiul Penal reține netemeinicia argumentelor apărării precum că, judecarea cauzei a avut loc în lipsa inculpatei. Potrivit materialelor dosarului, din motivul eschivării de la participarea în ședințele de judecată, inculpata a fost anunțată în căutare, judecarea apelului fiind dispusă cu participarea apărătorului, procurorului, în condițiile art. 321 Cod de procedură penală. Aceste împrejurări, nu pot constitui temeieri incontestabile, pentru a constata faptul afectării drepturilor inculpatului în cadrul procesului de judecată.

În continuare, Colegiul Penal menționează că avocatul Vrabie Corneliu cu inculpata Malic Anna au declarat recurs ordinar împotriva deciziei adoptate la caz, la data de **01 martie 2022**, fapt confirmat prin mențiunea despre dată de pe amprenta ștampilei Poșta Moldovei (f.d. 245, vol. II), înregistrat la Curtea Supremă de Justiție cu nr. 916 la 03.03.2022, consemnat prin mențiunea despre dată de pe amprenta ștampilei de înregistrare (f.d. 237, vol. II).

Așadar, în cauza deferită judecării, Colegiul penal specifică faptul că termenul de atac prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, se calculează începând cu data de **10 iunie 2021**, adică a doua zi după pronunțarea deciziei motivate, ținând cont de dispozițiile art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală și expiră la sfârșitul zilei de **12 iulie 2021**, dat fiind faptul că ultima zi a termenului cade într-o zi nelucrătoare.

Prin urmare, recursul ordinar declarat la **01 martie 2022**, a fost înaintat peste aproape 8 luni de la expirarea termenului de atac și respectiv nu se încadrează în termenul limită prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

La acest capitol este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate.

Totodată, Colegiul Penal menționează, că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut și are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Mai mult, Colegiul Penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomariov vs Ucraina (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul Penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza Bodiu vs. Republica Moldova din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu

privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

Prin urmare, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar este declarat peste termen, urmează a fi dispusă inadmisibilitatea acestuia.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Vrabie Corneliu cu inculpata, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 mai 2021, în cauza penală în privința lui *Malic Anna xxxx*, deoarece recursul este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **04 august 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie